

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 26P/70/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124206016
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Balalová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3124206016.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený kolíznym a procesným opatrovníkom opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, F. a otca, B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Obec G., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e sa toto neodkladné opatrenie:

"Matke C. D., nar. XX.XX.XXXX sa u k l a d á povinnosť odovzdať maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti H. B. I. C. J. D., K., so sídlom J. L. XXX/X, B. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému."

II. Toto neodkladné opatrenie bude t r v a ť po dobu šesť (6) mesiacov od dňa umiestnenia maloletého dieťaťa do zariadenia.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín (ďalej len "ÚPSVaR") svojím návrhom doručeným súdu dňa 09.05.2024 žiadal, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX odovzdal do starostlivosti H. B. I. C. J. D., K. (ďalej len "CDR"). V návrhu uviedol, že dňa 25.04.2024 bol ÚPSVaR doručený pedagogický posudok na mal. A. zo Základnej školy I. M. X, F., v ktorom sa uvádza, že správanie maloletého A. v školskom prostredí začalo byť posledný mesiac agresívnejšie voči ostatným deťom. Prejavilo sa to najmä pri športe, v rámci ktorého aktuálne na kritiku reaguje vyhrážaním a vulgárizmami voči spoluhráčom a súperom, preberá velenie, neprizná si chybu. Ak nedosiahne svoje, robí deťom schválnosti. Tiež je voči deťom vulgárny a hrubé výrazy nemá dokonca problém použiť aj pred vyučujúcimi. Prejavilo sa to aj počas vyučovania, keď odmietol opakovane rešpektovať triednu učiteľku, s čím doteraz problém nebol. Marcus údajne robí deťom schválnosti, posmieva sa, ak nie je v blízkosti žiaden pedagogický zamestnanec. Jeho školská dochádzka sa v aktuálnom školskom roku výrazne zhoršila a oproti predchádzajúcim rokom má vymeškaný takmer dvojnásobok vyučovacích hodín. V poslednom období sa stalo, že mal. A. s bratom opakovane zmeškali prvú vyučovaciu hodinu, o čom matka vždy ráno informovala telefonicky sociálnu pedagogičku. Dôvodom bolo, že mal. A. odmietal ráno vstať z postele a ísť do školy, následne chlapci zmeškali autobus. Naposledy sa tak stalo 18.04.2024 a v ten deň sa A. v škole správal veľmi odbrzdene. Taktiež u maloletého došlo k zhoršeniu prospechu oproti minulým školským rokom. U mal. A. sa znížil záujem o školu a domácu prípravu. Výrazné problémy v správaní maloletého A. sa začali prejavovať od 1. ročníka ZŠ, pre ktoré začala matka na odporúčenie školy navštevovať s maloletým pedopsychiatra A. N. a klinickú psychologičku A. N., u ktorej absolvoval terapie. Na základe lekárskej správy od pedopsychiatra bol koncom školského roka odoslaný do Centra poradenstva a prevencie v Trenčíne,

kde absolvoval psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie. ÚPSVaR ďalej uviedol, že matka maloletého p. D. má stanovenú posttraumatickú stresovú poruchu a depresívno-úzkostnú poruchu ako dôsledok týrania zo strany jej expartnera. Matka nedokáže zvládať zhoršené správanie mal. A., ktoré má stúpajúcu tendenciu, maloletý nerešpektuje stanovené hranice matkou, ani personálom školy, vyžaduje neustálu pozornosť za účelom dosiahnutia jeho cieľu - tabletu/mobilu. Vzhľadom k jej psychickému a zdravotnému stavu nedokáže bezpečne a stabilne reflektovať na správanie mal. A., taktiež má nedostatky v zvládaní krízových a záťažových situácií, čo v mesiaci november 2023 viedlo k pokusu matky o spáchanie samovraždy čo odôvodnila vyhrotením správaním mal. A., odchodu jej aktuálneho partnera z domácnosti, ktorý bol pre rodinu psychickou a finančnou podporou a presunom p. O. - otca najmladšieho dieťaťa a páchatel'a týrania jej a detí do ÚVTOS Ilava a obavy matky z možného útoku z výkonu trestu odňatia slobody. Od toho času sa správanie mal. A. začalo opätovne zhoršovať. Dňa 02.05.2024 sa v školskom prostredí udial konflikt medzi mal. A. a iným spolužiakom, kedy mal. A. fyzicky napadol opakovane spolužiaka. S mal. A. bol uskutočnený rozhovor so sociálnou pedagogičkou i školskou psychologičkou, avšak mal. A. odmietol spolupracovať a začal verbálne i fyzicky útočiť na personál školy, do školy bola privolaná matka, ktorá nedokázala maloletého A. motivovať k odchodu do domácnosti alebo upokojeniu sa. Mal. A. sa začal sebapoškodzovať - škriabaním sa na rukách a vyjadroval, že mu pomôže len rakva. Následne matka privolala rýchlu zdravotnú pomoc, ktorá maloletého A. previezla do Fakultnej nemocnici v F., kde bol dočasne hospitalizovaný. Prepustený bol dňa 07.05.2024 a nachádza sa opäť v starostlivosti matky. Dňa 06.05.2024 a 07.05.2024 bola matka opakovane kontaktovaná sociálnou kurátorkou a uviedla, že chce, aby jej syn bol umiestnený v zariadení, nakoľko má obavu z jeho správania v domácom a v školskom prostredí. H. B. I. C. J. D. K. D. vyjadrilo súhlasné stanovisko k prijatiu maloletého do ich zariadenia od 13.05.2024. Na základe vyššie uvedených skutočností má ÚPSVaR za to, že je nevyhnutné zabezpečenie odbornej pomoci maloletému, keď u mal. A. je možné opakujúce sa rizikové správanie s agresívnymi prejavmi, ktorými ohrozuje seba a ostatných.

2. Súd sa oboznámil s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, pedagogickým hodnotením na maloletého A. zo dňa 24.04.2024, správou z diagnostického vyšetrenia zo dňa 25.08.2022, úradným záznamom ÚPSVaR Trenčín zo dňa 07.05.2024, lekársym záznamom psychiatrickej ambulancie A. O. N. zo dňa 02.05.2024, mailovým oznámením H. B. I. C. J. D., K. zo dňa 07.05.2024, lustráciami v Registri obyvateľov SR, v Sociálnej poisťovni a v Registri trestov Generálnej prokuratúry SR, prepúšťacou správou P. F., Klinika pediatrie zo dňa 07.05.2024, s ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Mal. A. má XX rokov a pochádza z mimomanželského vzťahu svojich rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 13P/252/2019-103 zo dňa 02.07.2020 súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť starej matky Q. D. a mal. A. a O. súd zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého A. sumou 80,-eur mesačne a na výživu mal. O. sumou 60,-eur mesačne, zamietol návrh starej matky na úpravu styku matky s maloletými deťmi a nariadil výchovné opatrenie dohľad nad výchovou maloletých detí A. a O.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.09.2020. Mal. A. je žiakom X. ročníka Základnej školy, I. M. X, F..

4. Z pedagogického hodnotenia mal. A. R. I. M. X, F. zo dňa 24.04.2024 vyplynulo, že jeho školská dochádzka sa v aktuálnom školskom roku výrazne zhoršila. V poslednom období sa stalo, že opakovane zmeškal prvú vyučovaciu hodinu. Dôvodom bolo, že maloletý odmieta ráno vstať z postele a ísť do školy, následne zmeškal autobus. Naposledy sa tak stalo dňa 18.04.2024 a v ten deň sa maloletý v škole správal veľmi odbrzdene. Aktuálne sa jeho prospech stále zhoršuje. U mal. A. sa výrazne znížil záujem o školu a domácu prípravu, čo sa odrazilo na aktuálnom trištvrte ročnom hodnotení, kde maloletému vychádzajú zo SLJ, Mat a prírodovedy trojky a z vlastivedy štvorka. V 1. ročníku sa u mal. A. prejavovali výrazné problémy v správaní, pre ktoré začala matka na odporúčanie školy navštevovať s maloletým pedopsychiatra a klinickú psychologičku, kde absolvoval pravidelné terapie. Na základe psychologického a špeciálnopedagogického diagnostického vyšetrenia v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v F. bol od 3. ročníka vedený ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Popoludní navštevuje školský klub detí, kde v poslednom mesiaci má jeho správanie stúpajúcu agresívnu tendenciu. Prejavuje sa to najmä pri športe, kde sa snaží preberať velenie, neprizná si chybu, na kritiku reaguje vyhrážením a vulgarizmami voči spoluhráčom aj súperom. Je voči deťom vulgárny a hrubé výrazy nemá problém použiť aj pred vyučujúcimi. Prejavilo sa to aj počas vyučovania, keď odmietal opakovane rešpektovať triednu učiteľku, s čím doteraz problém nezaznamenali. Na správanie mal. A. sa v predchádzajúcom týždni (zrejme 15.-19.4.2024) začali

sťažovať viaceré deti a dokonca zo strany rodiča bol požiadaný o prešetrenie situácie sociálny pedagóg. Matka maloletého sa snaží so školou spolupracovať, avšak v poslednom období sama priznala, že mal. A. má aj doma výrazné výchovné problémy. Situácia maloletého bola odkonzultovaná s matkou, na odporúčenie školy bol o problémoch informovaný aj A. pedopsychiater.

5. Zo správy psychologického a špeciálnopedagogického diagnostického vyšetrenia v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v F. zo dňa 25.08.2022 vyplynulo, že intelektový výkon mal. A. je profilovaný v strednom pásme priemeru, ktorú môže čiastočne negatívne ovplyvňovať psychiatrom stanovené diagnózy. Na základe výsledkov diagnostického vyšetrenia a s prihliadnutím na závery pedopsychiatrického vyšetrenia bolo potvrdené, že maloletý A. má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a jedná sa o žiaka s poruchou aktivity.

6. Zo záznamu psychiatrickej ambulancie A. O. N. zo dňa 02.05.2024 vyplynulo, že mal. A. je evidovaný v pedopsychiatrickej ambulancii od 21.10.2020 a jeho stav je zhoršený v škole i doma, prchké, výbušné, nezdržanlivé prejavy. Matka má problém zvládať u maloletého rušivé prejavy. Maloletému bola nasadená medikamentózna liečba.

7. Z prepúšťacej správy P. F., Klinika pediatrie zo dňa 07.05.2024 vyplynulo, že mal. A. bol hospitalizovaný v dňoch od 02.05. do 07.05.2024 na klinike pediatrie. Do nemocnice bol dovezený RLP potom, čo mal konflikt so spolužiakom, začal kričať, škriabať sa, prúd slov sa nedal prerušiť, následne začal vzlykať, plakal, sedel na zemi, triasol sa, nevedeli s ním pohnúť, nadával sám sebe, jeho domovom je rakva a cintorín, nikomu neverí, všetci ho bijú a ubližujú mu, nevidí žiadne riešenie. Po príchode sanitky nespupracuje, nekomunikuje. Podľa slov matky mal v škole udrieť spolužiaka aj učiteľku.

8. Z úradného záznamu ÚPSVaR Trenčín zo dňa 07.05.2024 vyplynulo, že matka maloletého počas telefonického rozhovoru dňa 06.05.2024 verbalizovala, že problémové správanie u maloletého sa stupňuje ako doma tak aj v škole, nezvláda ho, nevie, ako mu má pomôcť, aktuálne vidí riešenie v jeho umiestnení v zariadení, aby mu pomohlo. Pri opätovnom telefonickom pohovore dňa 07.05.2024 matka dieťaťa uviedla, že naďalej zotrváva na svojom vyjadrení, že chce, aby bol mal. A. umiestnený, nakoľko má obavu z jeho správania v domácom a školskom prostredí, nakoľko sa toto jeho správanie zhoršuje a ide to k horšiemu.

9. Z ilustrácie v Registri trestov Generálnej prokuratúry SR súd zistil, že otec maloletého bol Okresným súdom Trenčín trestným rozkazom zo dňa 27.08.2021, sp.zn. 3T 75/2021 uznaný vinným zo spáchania trestného činu podľa § 207 ods. 1, 3b Trestného zákona, za čo bol odsúdený na podmienený trest odňatia slobody na 1 rok so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky a bola mu uložená povinnosť, aby podľa svojich schopností zaplatil zameškané výživné.

10. Podľa § 2 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku (CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 360 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

14. Podľa § 367 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Ak súd neodkladným opatrením nariadi

odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

15. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov. V každej veci, ktorá sa týka maloletého dieťaťa je zároveň potrebné vždy prihliadať aj na záujem maloletého dieťaťa.

16. V danej veci mal súd za to, že nariadenie neodkladného opatrenia na odovzdanie maloletého do starostlivosti centra pre deti a rodiny je dôvodné. Súd mal za osvedčené, že maloletý A. je dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a je od 10/2020 dispenzarizovaný v pedopsychiatrickej ambulancii. V aktuálnom školskom roku došlo k zhoršeniu ako jeho učebných výsledkov tak predovšetkým zhoršeniu jeho správania, čo vyvrcholilo incidentom s iným žiakom školy dňa 02.05.2024, ktorého fyzicky napadol, odmietol spolupracovať s odbornými pracovníkmi školy, na ktorých začal verbálne a fyzicky útočiť. Následne ani školou privolaná matka maloletého nedokázala ho upokojiť a motivovať k odchodu do domácnosti, resp. upokojeniu a maloletý A. sa začal sebapoškodzovať. V dôsledku tohto správania bol hospitalizovaný vo P. K. F., Klinika pediatrie. Takto mal súd za osvedčené, že došlo k akútnemu zhoršeniu správania maloletého ako aj jeho zdravotného stavu. Zároveň mal súd ako z úradného záznamu tak aj z prepúšťacej správy za osvedčené, že matka dieťa nezvláda, nevie aktuálne riešiť jeho problémy, nie je pre dieťa žiadnou autoritou a súhlasí s jeho umiestnením v CDR. Rovnako mal súd za osvedčené, že otec sa o dieťa nezaujíma, nakoľko si riadne neplní ani vyživovaciu povinnosť k svojim maloletým deťom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, je potrebné zabezpečiť ochranu života, zdravia, priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletého dieťaťa. Súd takto dospel k záveru, že bol splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a v záujme maloletého dieťaťa je vyhovieť návrhu ÚPSVaR. Z týchto dôvodov súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť odovzdať maloletého A. do starostlivosti označeného centra pre deti a rodiny. Zároveň určil čas, po ktorý bude nariadené neodkladné opatrenie trvať v zmysle ustanovenia § 367 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku.

17. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v jednom vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods. CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (výrok I.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).